

TERVEYTTÄ KOHTI

Pekka Ervastin esitelmä 17.4.1932

Tarkastaessamme ihmisen henkis-sielullis-ruumiillista olemusta olemme nähneet, kuinka läheisessä vuorovaikutuksessa ovat keskenään hänen minuutensa ja sen eri sielullis-ruumiilliset käyttövälineet. Puhuimme viime kerralla siitä, kuinka semmoiset fyysilliset ilmiöt – aivan ruumiilliset ilmiöt – terveys ja sairaus, kuinka nämäkin ilmiöt aiheutuvat – ei ainoastaan fyysillisen ruumiin vaivoista ja vammoista, mutta kuinka ne aiheutuvat myöskin hänen sielullisesta olemuksestaan. Itse asiassa monet fyysilliset ilmiöt, taudit ja sairaudet, eivät ole alkuansa saaneet ihmisen fyysillisessä, ruumiillisessa olemuksessa, vaan hänen sielullisessa olemuksessaan, – että hänen ajatus- ja tunne-elämänsä on ollut ensimmäinen, ehkä kaukana takana ollut, aiheuttaja fyysillisiin sairauksiin. Emme saa mennä niin pitkälle kuitenkaan, että ajattelisimme, että tämä on ainoana sääntönä, että aina on sielullinen syy takana, kun olemme sairaina. Ihminen tulee pian taikauskoiseksi, jos pienestä sairaudesta aina ajattelisi: mistähän menneestä sielullisuudestani tämä on seurauksena. Emme voi mennä niin pitkälle, sillä on ilmeistä, että on olemassa vammoja, jotka ovat fyysillistä laatua, esimerkiksi ihmisen loukkaantuminen. On kyllä luonnollista, kun ihminen taittaa kätensä kaatuessaan, että hän ajattelee, miten minä näin liukastuin. Ja jos hän ei tiedä jälleensyntymisestä j.n.e., hän luonnollisesti ajattelee: tässä oli niin liukasta ja sattui niin pahasti, että käsi meni poikki – taikka jalka loukkaantui. Ja tämä on hänen pelastuksensa silloin. Me sanomme, että on hyvä, että ei liian kauaksi kaivele syitä, vaan että tyytyy siihen selvästi nähtävään syyhyn. Mutta

jos ihminen taas on ajatellut elämää syvemmältä kannalta ja tutustunut jälleensyntymiseen, silloin on luonnollista, että hän ajattelee: – mitä! minä taitoin jalkani . . . mikä oli syynä siihen? Siihen oli syynä, että olen tehnyt menneisyydessäni teon, josta seurasi tällöinen karma. – On luonnollista, että hän tyytyy silloin semmoiseen vastaukseen itseksensä. Pääasia on, että ihminen tulee rauhalliseksi, saavuttaa semmoisen sisäisen, sielullisen tasapainon, joka auttaa hänen tervehtymistään. Sillä jos ihminen kovasti hermostuu tai pelästyy, on levoton ja tuumaa ja miettii . . ., on se omiansa estämään luonnon työtä hänen ruumiissaan. Hän ei tule niin pian terveeksi. Sentähden on hyvä, että ihminen useimmissa tapauksissa ajattelee, että tässä on nyt fyysillinen vamma ja se on parannettava. Mutta tietysti on sairauksia ja tauteja, jotka ovat karmallisia siinä merkityksessä, että ne ovat saaneet alkunsa jossain väärin kehitetyssä ajatus- ja tunne-elämässä. Ja silloin tuo väärin kehitetty ajatus- ja tunne-elämä ei ole osannut purkautua muulla tavalla kuin siten, että se on kuin projisioitunut tähän fyysilliseen ruumiiseen ja tulee ilmi sairautena. Nyt jos ajattelemme meidän aikamme ihmistä yleensä ja sen terveyden tilaa, niin tiedämme, kuinka on tavallista sanoa; nykyiset ihmiset ovat erikoisen tunnettavia siitä, että heidän hermonsensa ovat enemmän tai vähemmän epäkunnossa. Nykyinen ihmiskunta on hermostunut – on aivan sairas hermojen alalla. Harva ihminen pääsee läpi elämän, ilman, että hänen hermostonsa on järkytetty jollain tavalla, ja ilman, että tulee hermosairaaksi jollain tavalla, ainakin niin, että hän tietää ja tuntee olevansa hermoilla varustettu olento. Nykyajan ihminen ei saata elää semmoisessa luonnontilassa kuin entiset ihmiset, sillä kaukaisia aikoja sitten olivat ihmiset terveitä, elivät luonnon yhteydessä ja hermot olivat kunnossa aina. Nyt ovat ihmisten hermot epäkunnossa sentähden, että ihmisten ajatus-

ja tunne-elämä on kasvanut niin monipuoliseksi, rikkaaksi ja mutkikkaaksi samalla, että ihminen ei enää tahdo osata tulla toimeen tässä jokapäiväisessä elämässä ilman ristiriitoja. Ja kun kysytään, minkätähden juuri nykyajan ihmiset ovat niin hermostuneita, vastataan, että se johtuu meidän aikamme kiireestä, keksinnöistä ja monista mukavuuksista. Ihmiskunta on mennyt eteenpäin aineellisessa kulttuurissa, tehnyt ihmeellisiä keksintöjä. Mutta se kaikki on ollut omiansa synkistyttämään enemmän kuin sulostuttamaan elämää sentähden, että meille autot, lentokoneet, radiot ja kaikenlaiset koneet ja mukavuudet tekevät, että meidän elämämme tulee myöskin niin monimutkaiseksi ja kiireelliseksi. Saamme joka paikassa siinä silmänräpäyksessä melkein, kun ne tapahtuvat, seurata maailman tapahtumia. Amerikan tapahtumat tiedämme, puhumattakaan siitä, mitä Euroopassa tapahtuu. Olemme tilaisuudessa seuraamaan kaikkia asioita, ja meidän aivomme täyttyvät aivan liian paljolla jokapäiväisellä tiedolla, että ihminen, joka esim. tahtoo välttämättä tietää, mitä kaikkea maailmassa tapahtuu, on aivan hukassa. Hänen täytyy seurata kaikkien maiden ja kansojen poliittistä elämää ja kehitystä. Sillä tavalla ihminen on aivan hukassa. Hän ei ennätä muuten elää kaikissa noissa tunnelmissa ja olla tietoinen kaikesta hirmuisesta, mitä tapahtuu joka puolella maapalloa. Sillä se on myöskin huomioon pantava seikka, että verrattain vähän puhutaan kauniista ja ylevistä asioista. Sillä alalla ei ole niin paljon uutisia. Uutiset ovat pöyristyttäviä aina. Ja ihmisen hermot eivät tahdo aina kestää. Ei ole ihme, että ihminen nykyaikaisessa elämässä tulee sairaaksi hermoiltaan, joutuu kaikenmoisiin sairaaloihin lepokoteihin ja mielisairaaloihin, kun on niin paljon elämää hänen aivoissaan. Ja se ei ole ainoastaan siinä, että saamme tietää uutisista, – nykyajan elämässä täytyy jokaisen tehdä myöskin kovin paljon työtä.

Jos joku on säveltäjä, kirjailija, maalari . . ., hänen täytyy paljon säveltää, kirjailla, maalata, – että tulisi toimeen. Kilpailu on suuri ja hänen täytyy paljon yrittää tullakseen toimeen. Kaikilla elämän aloilla se on niin. Ihmisen täytyy aina yrittää parastaan, eikä siihen tyytyä, että saa hyvää aikaan, vaan täytyy paljon saada aikaan. On semmoinen kiire joka puolella, ja ihmisillä ei ole enää aikaa matkustaa, kuin viime vuosisadan alkupuolella ja sitä ennen matkustettiin. Silloin kun ihminen tahtoi nähdä Europpaa, hän istuutui vaunuihinsa ja kulki läpi Europan ja epäilemättä tutustui paljon elämään silloin – kaikkiin eri kansoihin esimerkiksi. Mutta nykyään meillä on aika mitattuna, – emme voi mennä huvimatkalle. Jos on muutama viikko lomaa ja silloin tahtoo ottaa nähdäkseen Rooman, Pariisin, Wienin j.n.e., ymmärtää, miksi hirvuinen kiire on semmoisella ihmisrukalla. Hänen täytyy matkustaa junalla, laivalla, lentokoneella . . ., että hän näkisi jotain. Ja mikä on hänen näkemistään? Juu, se on juoksemista kaikissa merkillisissä paikoissa. Ja semmoisen jälkeen hän tulee kotiin ja huoahtaa, että – taas tästä pääsi! Ja olen kuullut rouvien suusta, että silloin rouvat olisivat olleet innostuneita näkemään kaupunkia ja sen merkillisyyksiä ja näkemään vähän sen taulugallerioita j.n.e. Mutta miehet ovat huokailleet ja koettaneet muistella, missä nyt voisi syödä päivällistä, missä on paras ruokapaikka, ja missä on parasta viiniä. Se on minusta luonnollista ja ymmärrän niitä miehiä. – Rientää nyt tuolla tavalla paikasta toiseen. Ei siinä tule hullua hurskaammaksi. Mutta toista on, jos siinä ja siinä hotellissa syödään oikein ensiluokkaisesti. Siitä jää ihana muisto. En ihmettele, että rouvat nauravat miehille, että eivät ne osaa muuta kuin syödä. Heti kun heräävät, he suunnittelevat: siinä syödään päivällistä, siellä illallista j.n.e. Ja silloin on päivä vietetty. Miehet tulevat kuin lepäämään, kun pääsevät ulkomaille. Jokapäiväiselle

miehelle on lepo sitä, että ei tarvitse ajatella mitään. – Kun vain ruuansulatus on kunnossa ja ei tarvitse mitään ajatella. Mutta ymmärrän hyvin niitä rouviakin, jotka ovat käyneet katsomassa lävitse kaikenmoisia paikkoja. – Sitä minä itekin olen tehnyt ja käynyt kaikenmoisissa taulugallerioissa. Mutta ihmeellistä, että sitä muistaa niin hirmuisen vähän, – jos joku kysyisi taulua esim. Parisin Louvre-museossa. Raphaelin ”Madonnan“ muistan kyllä eräässä galleriassa Wienissä. Tuossa ne ovat saksalaiset viisaasti menetelleet Dresdenissä, kun ovat asettaneet Madonnansa aivan eri huoneeseen, ja siihen pitkän pehmeän sohvan, jolla saa levätä ja katsella – ja se jää muistiin. Muista en paljoakaan muista. Semmoista on nykyaikainen elämä kaikkine kiireineen. Ei ole ihme, että ihmiset tulevat sairainksi hermoistaan.

Ja kun on kysymys, mikä se on aiheuttanut tämän nykyisen kulttuurin ja ihmeelliset keksinnöt, jotka ovat tehneet kaiken niin kiireelliseksi, silloin täytyy taas sanoa, että tämä juttu on kyllä yhteydessä sen kanssa, että pari sataa vuotta sitten – ehkei kahta sataa vuotta (1700 luvun toisella puoliskolla) – tuli kuin hyökyaalto yli Europan. Tuli materialistinen maailmankatsomus ja näkökohdat. Ihmiset aivankuin heräsivät unestaan: mitä ihmettä tämä kaikki on? Me olemme käyneet nukuksissa satoja vuosia. Meidän pitää tutustua vähän enemmän näkyväiseen elämään, joka on edessämme. Me olemme hullutelleet läpi vuosisatojen, että jumala on ja ihminen on olemassa kuoleman jälkeen. Ja tämä sentähden, että kirkot ovat niin opettaneet. Mutta todellisuudessahan meillä on nämä aistimme vain ja niillä täytyy tarkastaa elämää ympärillämme. – Sillä lailla tuo koko valistusaika herätti ihmiset kuin unestaan. Suuri osa ihmiskuntaa tuli käytännöllisesti aivan materialistiseksi. He katselivat elämää ympärillään, tutkivat omaa ruumistaan ja heittivät pois kuolematto-

muususkon, joka ei voinut millään tavalla todistaa mitään. Ja yhtenä seurauksenahan juuri tuosta materialismista on ollut tuo suuri edistyminen aineellisessa kulttuurissa. – Mutta taas kysymme: mistä tuli, mistä syntyi tuo materialistinen hyökyaalto? Tuliko se sentakia vain, että uskonto oli pitänyt ihmisiä kuin pimeydessä ja heräsivät sitten yhtäkkiä näkemään – vai onko siinä muuta takana? Sillä jos ihminen on kuolematon olento ja Jumala on olemassa, eivätkö nämä tosiasiat silloin luonnostaan reagoi, jos ihminen tahtoisikin tulla materialistiksi? Eikö hänen kuolematon olentonsa pane vastaan, ja eikö Jumala, näkymätön maailma ja henkimaailma pane vastaan silloin? –Minä ohimennen huomautan, että henkimaailma on kuin yrittänyt parastaan viime vuosisadan puolivälistä lähtien, siitä saakka, kun ensimmäiset mediumistiset ilmiöt alkoivat ja spiristinen liike alkoi. Oli kuin luonto olisi sanonut: älkää uskoko materialismiin, se ei ole totta. Mutta siitä huolimatta tiedämme, että ihmiset ovat suuressa määrin materialisteja vieläkin. Ja voimme kysyä: kuinka ihmiset saattoivat innostua niin siihen materialistiseen näkökantaan. Ja kun koetamme kaivaa syvemmälle ja mennä kauas taaksepäin, niin huomaamme, okkultisteina ja teosofisina tutkijoina, että kun menemme kylliksi kauas taaksepäin aivan noihin aikoihin tässä maapallomme historiassa ja ihmiskunnan historiassa, joita nimitämme atlantilaisiksi ajoiksi, silloin huomaamme, että ihmiset olivat luonnostaan selvänäköisiä. He elivät luonnostaan myöskin henkimaailmassa. Ei silloin kenenkään päähän voinut pälkähtää, että ihminen ei elä kuoleman jälkeen, sentähden että hän saattoi seurustella ihmisten kanssa, jotka olivat kuolleita. Hän näki sen näkymättömän maailman omalla tavallaan. Ei sillä tavalla aivan kuin nykyaikainen okkultisti, joka on kehittänyt itsessään selvänäköä, voi sen tehdä. Mutta kuitenkin hän näki faktumina, että ihmiset olivat olemassa,

vaikka olivat näennäisesti kuolleet ja jättäneet fyysillisen, näkyväisen ruumiinsa. Hän myöskin näki, että henkimaailma ei suinkaan ollut kansoitettu ainoastaan vainajilla, vaan että siellä asui suunnattoman paljon muitakin olentoja. Siellä oli suunnaton määrä luonnonhenkiä, haltijoita, enkeleitä. Hän näki ja tiesi sen omasta kokemuksestaan. Mutta sitten, kun siirrymme tähän viidenteen juurirotuun historiassa, silloin huomaamme, kuinka luonto pyrkii uuteen saavutukseen. Silloin luonto on ensinnäkin lisännyt ihmisille viidennen aistin – hajuaistin –, ja sitten myöskin luonto pyrkii siihen, että ihmiset oppisivat selvemmin näkemään ja tajuamaan tätä ympäröivää maailmaa. Heidän aistimensa olivat olleet vielä Atlantiksella vähän himmeitä, – kuinka sanoisin, – ei suorastaan himmeitä, mutta ne eivät selvästi erottaneet kaikkia konttuureja. Kun he näkivät aina auran kaikkien esineiden ja luonnon ympärillä, he eivät päässeet niin selvään tietoon, minkälainen oli puhtaasti fyysillinen maailma. He eivät erottaneet eri tasoja toisistaan, vaan näkyväinen ja näkymätön maailma sulivat yhteen heidän tajunnassaan. Ja sentähden heidän tajuntansa ei vastannut todellisuutta kummassakaan maailmassa – se oli kaaosmaista. Ja luonto tahtoi, että ihmiset kehittyisivät siihen, että he selvästi tajuaisivat fyysillisen maailman ensin. Alkaa piti ensin siitä, sitten toiset maailmat sen perästä myöskin selvästi. Ei kaikkia epäselvästi, vaan kaikkia aste asteelta selvästi. Ja minkätähden fyysillisestä maailmasta piti alkaa? Sentähden, että tämä oli alkuaan ainoa maailma, jossa oli pysyväisyyden periaate toteutunut, – ei muoto muuttunut niin äkkiä kuin esimerkiksi astraalimaailmassa. Ja miten tämä alkaminen oli mahdollista. Sekin täytyi tapahtua vähitellen, mutta siinä koetettiin keksiä keinoja sen auttamiseksi.

Näemme, kuinka tässä viidennessä juurirodussa, sen ensi-

mäisinä aikoina, esimerkiksi Intian vanhassa sivistyksessä, kuinka ihmiset siellä elivät vielä puoliksi henkimaailmassa, – siihen päin kääntyneinä. He olivat tietoisia sisäisen maailman tapahtumista ja sen olennoista. Ja vaikka heille oli annettu uusia mahdollisuuksia, eivät he osanneet niitä käyttää, vaan vasta vähitellen heidän piti oppia niitä käyttämään. Ja mikä silloin keksittiin ihmisille semmoiseksi avuksi, joka auttaisi heitä unohtamaan tuon toisen maailman, joka tekisi ikäänkuin karkeammaksi heidät, – heidän ruumiinsa piti tulla karkeammaksi. Heidän piti unohtaa sisäisen maailman objektiivisuus. Ja mikä keino keksittiin? – Se oli eräs keino, jota viisaat ensin paljon pohtivat, sillä he tiesivät, että jos semmoinen keino annetaan ihmisille, he tulevat sitä käyttämään tietysti väärin, mutta sekin väärinkäyttö se kasvattaisi. He päättivät sitten siis, että vähitellen saisi tulla yleiseen käytäntöön semmoinen keino, joka tekisi fyysillisen ruumiin karkeammaksi. Se keino oli samalla kyllä periytynyt vanhoista mysteριοista, joissa sitä käytettiin aivan siinä tarkoituksessa, että fyysillinen ruumis syrjäytyisi ja tajunta siirtyisi astralis-eetteriseen ruumiiseen, mutta sitten tehtyään havaintoja astralis-eetterisessä ruumiissa, siirtyisi takaisin fyysilliseen ruumiiseen ja toisi muistot elävänä mukaansa. He vanhoissa mysteριοissa käyttivät tätä varten erästä Soma nimistä juomaa, nestettä, joka oli jostain kasvista valmistettua. Siellä mysteριοissa käytettiin sitä ja se annettiin kerran ihmiselle, kun hän oli valmistanut itseään, ja se leikkasi kahtia hänen ruumiillisen olemuksensa, että hän pääsi ulos fyysillisestä ruumiistaan, mutta palatessaan takaisin säilytti muistinsa. Se oli jonkinlainen maagillinen juoma. Mutta se keino, joka sai tulla kuin itsestään julkiseksi, oli kyllä kuin tämän Soma-nesteen äpärälapsi. Se oli keino, josta luemme vanhasta pyhästä kirjasta, Vanhasta Testamentista esimerkiksi. Se keino oli viini – alkoholi. Luemme Noakista, joka kuvaa

meille sitä ihmiskuntaa, joka jäi perustamaan uutta rotua, kun vanha ihmiskunta oli hukkunut vedenpaisumuksessa – joka oli juuri Atlantiksen häviö. Se oli niin sanottu viinikulttuuri. Ja tämä viini oli siis kotoisin jostain korkeammasta, – se oli mysterioista. Se oli taivaallinen juoma. Mutta kun se tuli julkiseksi, ei sitä tietysti osattu valmistaa samalla tavalla kuin Soma-juomaa valmistettiin mysterioissa. Sillä tavallisella viinillä ja alkoholilla ei ole aivan sitä vaikutusta. Ainoastaan osaksi se vaikuttaa ensin, tuo viini, että ihminen ihastuu sisäiseen maailmaan – omiin näkemyksiinsä. Mutta vastavaikeutus oli, että todella hänen ruumiinsa tuli karkeammaksi ja hänen huomionsa kääntyi enemmän näkyväiseen maailmaan. Sentähden se myöskin tuli vähitellen kaksiteräiseksi miekaksi – tuo alkoholi. Sillä oli se viehätys, että ihminen ei tyytynyt siihen, että veri todella alkoi virrata hänen ruumiissaan ja kaunistaa ja avartaa . . . , vaan hän joi enemmän ja enemmän. Tämä tylsistyi ihmisen fyysillistä käyttövälinettä irrottaen sen sielullisesta yhteydestä ja tuli karkeammaksi ja karkeammaksi. Nyt on siis huomattava ja ymmärrettävä se meidän ihmiskuntamme elämässä, että jouduttaakseen ihmiskunnan kehitystä, antoivat viisaat myöskin ihmiskunnan käsiin täten valmistettua alkoholia juotavaksi. Se on tavallaan siis jotain taivaallista ja taivaasta kotoisin. Se on taivaallinen juoma, ja jos ihminen osaisi nyt vielä käyttää sitä kohtuullisesti, niin se vaikuttaisi sen, että harmonia olisi eri käyttövälineiden välillä ja ihmisen sielu aivankuin piristyi, ja silloin ihminen tuntuisi sielukkaammalta olenolta. Kuta enemmän ihminen elää semmoisis- sa olosuhteissa, joissa on vähän aurinkoa, sitä enemmän hänelle voisi tehdä hyvää se konsentroitua aurinkoelämän lämpö, mitä hän voi saada viinissä. Ja kun katselemme nyt ihmiskuntaa, ja millä tavalla se väärinkäyttää tätä taivaallista lahjaa, niin huomaamme kyllä, että etelämaissa ei kaivata niin

paljoa. He juovat kyllä viiniä, mutta verrattain kohtuullisesti – joka vähän enemmän juo, ei ole täydessä tajussaan. Ja meidän täytyy melkein tunnustaa, että niissä maissa, missä viini kasvaa, ihmiset osaavat noudattaa suurempaa kohtuullisuutta. Kun käännyimme semmoisten maiden puoleen, jossa on vähän auringon lämpöä, siellä ihmiset kaipaavat jotain muuta lämpöä, keinotekoista lämpöä. Ihmiskunta kaipaisi kyllä jotain semmoista, joka antaisi sille auringon valoa ja voimaa, ja se olisi tuo taivaallinen lahja – viini. Mutta kun tulemme tänne pohjoismaihin, niin ihmiset mielellään menevät kohtuuttomuuteen. Kaikki eivät osaa tottua viinin käyttöön – ensimmäiseen luonnolliseen tuotteeseen –, vaan kaipaavat väkevämpiä juomia. He eivät ymmärrä viinejä. Oikein karkeat miehet täällä pohjoismaissa kaipaavat ”miestäkin väkevämpää”. Ja asia ei silloin pysähdy siihen, että he osaisivat siitä nauttia luonnollisella ja kohtuullisella tavalla, vaan melkein poikkeuksetta – jos sivistys ja sisäinen kulttuuri ei estä – he tulevat väärään tulokseen, mihin sen ei pitäisi viedä, ja joka näkyy siitä, että ihminen tylsistyy aivan. Ei ainoastaan hänen ulkonainen käyttövälinsä tule karkeammaksi, vaan myöskin hänen sisäiset käyttövälinsä saavat osansa pahasta vaikutuksesta, ja hän tylsistyy ajatustensa ja tunteittensakin puolesta, ja muuttuu aivan eläimeksi. Ja tämä on se ihmiskunnan suuri tragiikka, ja se vaikutti alkuaan materialismin syntyyn – ja hermostoomme, josta on tullut karkea myöskin sentähden, että meidän ihmiskunnassamme on aina niin paljon käytetty alkoholia väärin. Ja että ihminen ei millään tavalla ole valmis vielä jättämään sitä hyvää ja samalla pahaa, mikä seuraa alkoholia, sen olemme nähneet aivan viime aikoina kaikista niistä kansoista, kolmesta valtakunnasta, jotka ovat panneet toimeen niinsanotun kieltolain. Norja ensimmäisenä viisaasti sen hylkäsi, Suomi toisena ja Amerikka kai pian seuraa esimerkkiä.

Ihmiskunta ei ole valmis minkäänlaiseen semmoiseen kieltämiseen, että se olisi ilman muuta ilman sitä, mikä voi oikein nautittuna sulostuttaa, virkistää ja vahvistaa elämän näkyväisessä maailmassa. Jos ihmiskunta voisi tyytyä siihen, että se on taivaallinen lahja, jota on vain joskus käytettävä, silloin ei olisi mitään sanottavaa, mutta kun ihmiskunta on vielä ahne ja eläimen tasalla, että se hyökkää sen kimppuun, mistä voisi nauttia ja siitä pitää yhtämittaa nauttia. Kun ihmiskunta on vielä niin kehittymätöntä, olisi aivan toivotonta odottaa, että missään maassa voisi käytännössä toteuttaa kieltolakia. – Minä olin niin hullu kyllä, että uskoin, että se olisi ollut mahdollista. Olin mukana niiden kanssa, jotka suunnittelivat kieltolakia, – että ainakin Suomesta kaikki väkijuomat pois. Ja kun vielä ylioppilaat ja vanhemmat innostuivat asiaan, olisi minusta ollut epäsiiveellistä estää kansaa toteuttamasta suurta siiveellistä tahtoaan. Olin jyrkästi kaiken kieltolain takana. Eräs vanhempi ystäväni silloin muun muassa sanoi, että olisiko se aivan oikein ottaa kaikki kiusaukset noin ihmisiltä. Mihinkä ne joutuvat? He etsivät kiusauksia kuitenkin. – Kauhistuinkin melkein: kun kansa itse tahtoo, täytyy sitä koettaa ainakin – ainakin tehdä experimentti. Ja se tehtiin. Ja se onnistui niinkuin se onnistui. – Huomatkaamme nyt – vaikka minun lauseeni voi viedä pois aineestani – että eräänlaiset sairaudet ovat saaneet alkunsa alkoholin väärinkäytöstä. Ja ne sairaudet eivät ole jääneet ainoastaan niille, jotka ovat väärinkäyttäneet, vaan ne ovat myrkyttäneet koko ihmiskunnan vähitellen, että kaikki olemme taipuvaisia materialismiin, kaikki olemme taipuvaisia hermostumiseen. Hermomme ovat helposti häiritävissä. Ja meidän ruumiimme on kyllä muutenkin tullut heikoksi alkoholin väärinkäytöstä. Vaikkei meistä kukaan ole väärinkäyttänyt tai nauttinut edes, niin olemme osallisia ihmiskunnan yhteisestä karmasta. Meillä on taipumusta ei

ainoastaan hermotauteihin, vaan myöskin sydän- ja munuais- tauteihin. Nämä puolet organismissamme ovat saaneet alkunsa alkoholin väärinkäytöstä. — Sitten on eräs toinen yleinen heikkous ja sairaaloisuus ihmiskunnassamme, että se herättää huomiota. Se koskee ruuansulatusta. Siis kysymys: kuinka monella ihmisellä on aivan raitis, terveellinen ruuansulatus? Kuka on hautaan saakka ollut terve vatsansa puolesta? Se on aivan harvinainen tapaus. Semmoisia kyllä on, mutta enimmäkseen ihmiset ovat sillä tavalla juntattuja, että heidän vatsansa on heikko ja koko ruuansulatusvärkki on heikonlainen. Kaikissa kansoissa on hyvin tavallista tuo vatsan heikkous ja kaikki vatsataudit. Mistä ne ovat aiheutuneet? Ovatko ihmiset luonnostaan huonosti varustettuja ruuansulatuksen puolesta, että se melkein kuuluisi asiaan, ettei ole terve? — Kyllä luonto soisi, että jokainen ruumiin osa ja organismissamme oleva elin ja kaikki ruumiin toiminnat olisivat täysin kunnossa. Se on luonnon tahto. Emme me ole sitä. Me kärsimme vatsamme puolesta kovasti ruumiillisessa elämässämme. Ja mistä se johtuu? — Koko ihmiskuntaa vallitseva yleinen syy on se, että me emme vielä täällä maan päällä ole oppineet olemaan tappamatta — riistämättä elämää. Me otamme hengen toiselta, teemme kaikenlaisia julmuuksia, riistämme hengen myöskin eläinkunnalta ja syömme sitä eläinkuntaa. Tässä painaa eniten vaa'assa, että riistämme hengen toisiltamme, että tapamme ihmisiä ja käymme sotia keskenämme ja piinaamme toinen toistamme. Se merkitsee enemmän vielä kuin että syömme eläimiä ja tapamme niitä. Syyinä siihen, että meidän vatsamme, ruuansulatuskoneistomme, ei ole täydellisesti kunnossa, on veren vuodatus. Ei tarvitse ollenkaan puhua terveydellisistä syistä, että eläimellinen liharuoka on epäterveellistä, että on epäsiiveellistä sitä syödä. Ei kiihkoilla tässä suhteessa, vaan meidän täytyy

rauhallisesti tunnustaa se tosiseikka, että jos osaisimme olla verta vuodattamatta, silloin ihmiskunnan ruuansulatus muuttuisi terveeksi vähitellen ja ihmiskunta jättäisi myöskin verenvuodatuksen syömistarkoituksessa. Mutta ei se normaalilla tavalla ala siitä päästä, että ajattelemme omaa pyhyyttämme. Että lopetamme lihansyönnin, emme tapa eläimiä, mutta lähdemme sotaan tappamaan toisia ihmisiä. Siitä päästä täytyy alkaa, että ihminen tulee sisässään täysin vakuutetuksi, että hän ei voi vuodattaa verta. Jos ihmiset tulevat ensin siitä vakuutetuiksi, sitten tulee luonnolliseksi asiaksi ymmärtää, että heidän ruuakseen voi kelvata kasvimaailma. Heidän ei tarvitse syödä mitään lihaa. Se tulee vasta seuraavaksi pykäläksi. Ja kun muistaa, niin Mooseksen kirjassa sanotaan, että kaikenlaiset vihannekset ja kasvit luotiin ihmisille heidän ruuakseen – ei mainita mitään eläimistä, vaan nimenomaan hedelmistä ja kasvismaailmasta. Se on niin selvästi meidän ihanteemme. Mutta meidän pitää ymmärtää, ettei suinkaan kaikille ihmisille ole suotu yhtäkkiä päästä tuohon ihanteeseen ja noudattaa sitä käytännössä, vaan useimpien täytyy tyytyä siihen, että ensin oppisivat hengessään ymmärtämään, että ei ole oikeutettua riistää henkeä toisilta ihmisiltä, ja sitten vähitellen tulevat siihen, että luopuvat kaikesta veriruuasta. Se on selvää, että ihmiskunnan huono tila ruuansulatus-suhteessa on johtunut karmallisesti juuri tuosta verenvuodatuksesta. Verta vuodatetaan joka hetki maan päällä. Sentähden tämä meidän planeettamme on surun ja kaikkien luontokappaleiden syvien huokausten tähti. Sentähden Paavali sanookin, että luontokappaleet huokaavat ja ikävöivät Jumalan Poikien ilmestymistä. He ikävöivät sitä aikaa, jolloin ihminen on tullut tietoiseksi omasta jumaluudestaan ja tahtoo elää tämän maan päällä niinkuin Jumalan Pojan tulee elää. Silloin vasta tulee vapautuksen päivä myöskin kaikille eläville olennoille. Silloin voi lammas ja

leijona kulkea yhdessä. Ihminen voi vapaasti kulkea kaikkien villieläintenkin keskellä, sillä kaikki tuntevat, että hän on Jumalan Poika, että nyt on tullut ihminen maan päälle.

pikakirj. Reino Kuosma

Esitelmä on julkaistu kirjassa *Ihmisen synty*, 1950.